

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: Ing. M. S.**, bytem „X“, zastoupeného JUDr. Petrem Fuxem, advokátem, se sídlem v Mostě, Budovatelů 2957, **proti žalovanému: Odvolacímu finančnímu ředitelství**, Masarykova 31, Brno, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 7.2.2011, č.j. 1088/11-1400-505479,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „původní žalovaný“) ze dne 7.2.2011, č.j. 1088/11-1400-505479, jímž bylo zamítnuto odvolání proti platebnímu výměru Finančního úřadu v Litvínově (dále jen „správce daně“) ze dne 9.7.2010, č.j. 33850/10/207960506239, kterým byla žalobci vyměřena daň darovací podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí (dále jen „zákon o trojdani“) v celkové výši 28 536,- Kč.

Vzhledem k tomu, že dne 1.1.2013 vstoupil v účinnost zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční správě“), musel se zdejší soud předně vypořádat s otázkou, který správní orgán v oblasti výkonu správy daní je žalovaným od 1.1.2013. Dle ustanovení § 19 odst. 3 zákona o finanční správě byla mimo jiné s účinností od 1.1.2013 zrušena všechna finanční ředitelství zřízená podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s tímto ustanovením bylo tudíž kromě jiného zrušeno Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, jež vydalo žalobou napadené rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 20 odst. 2 zákona o finanční správě se územními finančními orgány, které jsou uvedeny v rozhodnutích

vydaných při správě daní, rozumí orgány finanční správy, jež jsou příslušné od 1.1.2013 dle zákona o finanční správě.

Jelikož napadené rozhodnutí je rozhodnutí, které bylo vydáno v rámci odvolacího řízení původním žalovaným, je žalovaným s účinností od 1.1.2013 namísto Finančního ředitelství v Ústí nad Labem dle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), ve spojení s ustanoveními § 5 a § 7 písm. a), jakož i ustanovením § 20 odst. 2, zákona o finanční správě Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně. Podle ustanovení § 7 písm. a) zákona o finanční správě vykonává Odvolací finanční ředitelství (věcnou) působnost správního orgánu nejbližší nadřízeného finančním úřadům, které jsou nejnižšími správními úřady v rámci finanční správy České republiky. S ohledem na skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno odvolacím orgánem, přešla v dané věci působnost na Odvolací finanční ředitelství, jakožto (jediný) odvolací orgán při výkonu správy daní (viz ustanovení § 5 zákona o finanční správě). Tento závěr je současně podepřen i ustanovením § 69 s.ř.s., neboť dle tohoto ustanovení je jednoznačné, že žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla, což v tomto konkrétním případě je právě Oblastní finanční ředitelství se sídlem v Brně.

V žalobě popsal žalobce dosavadní průběh řízení a poukázal na své odvolání proti platebnímu výměru správce daně. Vyslovil nesouhlas s názorem správce daně a původního žalovaného, že uzavřením dohody spoluvlastníků budovy č.p. 1111, ulice Jedličkova v Litvínově, ze dne 30.4.2009 o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy se stal výlučným vlastníkem bytové jednotky č. 1111/5 a podílu na společných částech domu a pozemcích o velikosti 15178/42590, čímž měl nabýt většího majetku, než dříve vlastnil. Žalobce zdůraznil, že mu nevznikla povinnost k přiznání darovací daně, neboť v předchozím období se stavebník a původní spoluvlastník podílu na budově č.p. 1111 pan P. H. finančně vyrovnal s ostatními spoluvlastníky. Svá práva následně převedl na svoji matku paní M. H.. Hodnota postoupených práv vzniklých po zkolaudování části bytu vestavěného v původní střešní nadstavbě nepromítající se do katastru nemovitostí se adekvátně odrazila v dohodě o výši kupní ceny za spoluvlastnický podíl o velikosti 1220/10000 na domě č.p. 1111, který žalobce od M. H. nabyt. V průběhu správního řízení týkajícího se vyměření darovací daně doložil žalobce předchozí vyrovnání mezi P. H. a ostatními podílovými spoluvlastníky domu č.p. 1111. Správce daně ani původní žalovaný nebrali v potaz důkazy a posuzovaly ve správním řízení navržené důkazy bez jejich vzájemné souvislosti a nikoli dle jejich skutečného významu a obsahu a ani tyto důkazy dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), řádně neprovedli, čímž porušili ustanovení § 2 a § 3 správního řádu. Na straně žalobce nedošlo k bezúplatnému nabytí majetku, které by podléhalo dani darovací. Hodnocení skutečností správcem daně a původním žalovaným je pak i v rozporu s ustanovením § 5 a § 6 odst. 1 zákona o trojdani.

Původní žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Po stručné rekapitulaci dosavadního řízení uvedl, že žalobce nabyt spoluvlastnický podíl na nemovitostech a pozemcích o velikosti 1220/10000, jehož zjištěná hodnota byla stanovena na 192 876,- Kč. Dohodou spoluvlastníků budovy o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy a o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy se žalobce stal výlučným vlastníkem bytové jednotky č. 1111/5 a spoluvlastnického podílu ve výši 15178/425590, jejichž celková hodnota byla stanovena na 563 410,- Kč. Žalobce tak nabyt při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví bezúplatně více, než činil jeho spoluvlastnický podíl před vypořádáním a podle § 6 odst. 5 zákona o trojdani je předmětem daně bezúplatné nabytí převyšující původní podíl. Žalobcem tvrzené finanční vypořádání mezi bývalým vlastníkem podílu a ostatními spoluvlastníky, včetně informací o stavebním

řízení a kolaudačním řízení jsou pro věc bezpředmětné. Správce daně tedy v souladu se zákonem o trojeni vyměřil žalobci daň darovací ve výši 25 942,- Kč a daň v souladu s ustanovením § 68 zákona o trojdani zvýšil o 2 594,- Kč. Předmětné daňové řízení bylo vedeno podle ustanovení zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“) a v odvolacím řízení podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). Správní řád se v daňovém řízení nepoužil.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se po řádném poučení, že může vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny, a to včetně prekluze daňové povinnosti.

Soud si vyžádal u původního žalovaného spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Spornou mezi stranami se stala otázka, zda práva nabytá žalobcem na základě „Dohody spoluvlastníků budovy o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy (§ 5 odst. 3 zák. č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy (podle § 5 odst. 2 zák. č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů – vznik vlastnictví jednotek)“ ze dne 28.4.2009 s právními účinky vkladu od dne 30.4.2009 (dále jen „Dohoda“) podléhají dani darovací podle zákona o trojdani.

Podle § 5 věta před středníkem zákon o trojdani je poplatníkem daně darovací nabyvatel.

Podle § 6 odst. 1 věta první zákona o trojdani předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem. Majetkem pro účely daně darovací jsou a) nemovitosti a movitý majetek, b) jiný majetkový prospěch.

Podle § 6 odst. 5 zákona o trojdani nabývá-li spoluvlastník při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví bezúplatně více, než činila hodnota jeho podílu před zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví, předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku nad tuto hodnotu. Podílem spoluvlastníka se přitom pro účely daně darovací rozumí souhrn hodnot všech jeho podílů na majetku, který je předmětem vypořádání.

Podle § 5 odst. 2 zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů (dále jen „zákon o vlastnictví bytů“) vlastnictví jednotky může vzniknout rovněž na základě dohody spoluvlastníků budovy nebo rozhodnutí soudu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy nebo na základě dohody nebo rozhodnutí soudu o vypořádání společného jmění manželů. Je-li předmětem vypořádání podílové spoluvlastnictví budovy, může vlastnictví jednotek vzniknout jen po předchozím vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy tak, že velikost spoluvlastnických podílů budovy se rovná velikosti spoluvlastnických podílů na společných částech domu stanovených podle § 8 odst. 2 zákona o

vlastnictví bytů. To platí obdobně, je-li předmětem vypořádání společného jmění manželů budova.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.9.2011, 8 Afs 45/2011, www.nssoud.cz, vyplývá, že pokud má být majetkový prospěch získaný na území České republiky považován za předmět daně darovací ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o trojdani, musí splňovat náležitosti darovací smlouvy upravené v ustanovení § 628 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“). Ve věci je tak nutno zkoumat naplnění tří pojmových znaků darovací smlouvy, tedy předmět daru, bezplatnost a dobrovolnost.

Z dalšího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.3.2007, 7 Afs 21/2006, www.nssoud.cz, který se vyjadřoval ke znění zákona o trojdani účinného do 31.12.2003, vyplývá, že dohodly-li se strany na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem formou převodu spoluvlastnických podílů, a stala-li se tak jedna ze stran vlastníkem nemovitostí větší hodnoty, než činil její původní spoluvlastnický podíl, přičemž za to druhé straně neposkytla protiplnění v penězích, je rozdíl mezi původní hodnotou nemovitostí a hodnotou zvýšenou v důsledku vypořádání spoluvlastnictví základem daně darovací.

Ze správního spisu postoupeného soudu žalovaným se podávají následující podstatné skutečnosti. Kupní smlouvou ze dne 30.6.2008, právní účinky vkladu ke dni 30.6.2008, mezi prodávající Marií Hoškovou a kupujícím žalobcem došlo k převodu podílu o velikosti 1220/10000 na budově č.p. 1111 na pozemku parc. č. 2232 a dále na pozemcích parc. č. 2232, 2047/28, vše k.ú. Horní Litvínov v obci Litvínov (dále jen „nemovitosti“). Dohodou se spoluvlastníci (včetně žalobce) uvedených nemovitostí dohodli na vymezení jednotek v domě č.p. 1111 s tím, že podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů žalobce nabyl do svého vlastnictví jednotku č. 1111/5 (mezonetový byt 3 + KK o velikosti 151,78 m²) a dále ideální podíl na společných částech domu ve výši 15178/42590. Na podporu svých právních názorů žalobce předložil Námitku spoluvlastníků domu ze dne 2.9.1998 proti povolení stavební úpravy a půdní vestavbě se stavební úpravou, kterou měl provádět P. H., dále předložil Odvolání této námítky ze dne 4.9.1998 s tím, že ze strany pana H. došlo ke splnění všech požadovaných podmínek a úhradě za zábor nebytového prostoru. Dále žalobce předložil Prohlášení spoluvlastníků ze dne 3.9.1998 z něhož vyplývá, že P. H. uhradil na vlastní náklady opravu okapů na celém domě v hodnotě 25 000,- Kč a spoluvlastníci od něj přijali dalších 15 000,- Kč, čímž vyjádřili svůj souhlas k půdní vestavbě. Součástí spisu je i stavební povolení Městského úřadu Litvínov, stavební úřad, ze dne 24.9.2003, č.j. SÚ/SP/26051/2003/SVE, kterým byly povoleny „Stavební úpravy podkrovního bytu“ v budově č.p. 1111, stavebníkovi M. H..

K postupu správce daně a původního žalovaného je možno uvést, že správce daně postupoval ve věci podle ZSDP. Soud konstatuje, že důkazní břemeno mezi daňovým subjektem, tj. žalobcem, a správcem daně je v daňovém řízení rozvrženo nerovnoměrně ve prospěch správce daně, neboť ten je povinen prokazovat toliko skutečnosti uvedené v ust. § 31 odst. 8 ZSDP. Zatímco daňový subjekt podle § 31 odst. 9 ZSDP prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v přiznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván. Podle § 99 ZSDP se při správě daní správní řád nepoužije s výjimkou postupu podle § 175 při vyřizování stížnosti. Vzhledem k tomu, že v daném případě nešlo o vyřízení stížností, v předmětné věci vyměření daně dědické u žalobce, se plně použil ZSDP. Původní žalovaný rozhodoval sice podle nového procesního předpisu, daňového řádu účinného od 1.1.2011, avšak ani v tomto případě se na řízení před původním žalovaným správní řád nepoužije (viz § 262 daňového řádu).

Z uvedené kupní smlouvy ze dne 30.6.2008 vyplývá, že žalobce se stal ve smyslu ustanovení § 137 a násl. OZ podílovým spoluvlastníkem uvedených nemovitostí. Podílové spoluvlastnictví však nijak nevyjadřuje vlastnický vztah ke konkrétní části nemovitosti, ale vyjadřuje pouze určitý ideální podíl; míru, kterou se spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci. V daném případě nabytí žalobce spoluvlastnický podíl o velikosti 1220/10000. Takto bylo jeho spoluvlastnické právo i zapsáno do katastru nemovitostí. K tomu je třeba uvést, že zápis do katastru nemovitostí má konstitutivní účinky (srov. ust. § 1 odst. 1, § 2 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem), což znamená, že spoluvlastnické právo žalobce vzniklo až zápisem do katastru nemovitostí a je vymezeno rozsahem zapsaným v katastru nemovitostí. Případné jiné další dohody nepromítnuté do zápisu v katastru nemovitostí nemají na obsah či rozsah vlastnického (spoluvlastnického) práva vliv. Jestliže právní předchůdce učinil nějaké právní úkony, resp. poskytl plnění ostatním spoluvlastníkům, aniž by to vedlo ke změně zápisu v katastru nemovitostí, zejména co do velikosti spoluvlastnického podílu, platí, že uvedené právní úkony nemají vliv na velikost spoluvlastnického podílu. K tomu je nutno poukázat i na to, že ze žalobcem předložených listin ani nevyplývá, že by plnění pana H. v částce 15 000,- Kč, resp. 40 000,- Kč (včetně okapů), mělo mít vliv na velikost jeho spoluvlastnického podílu. Vyjádření souhlasu spoluvlastníků s realizací půdní vestavby a záborem společného prostoru nelze zaměňovat s převodem části spoluvlastnického podílu ostatních spoluvlastníků na pana H.. Je tedy nutno konstatovat, že žalobce nepředložil listinu, která by dokládala, že došlo před uzavřením Dohody k úplatnému převodu spoluvlastnického podílu na žalobce nebo jeho právního předchůdce ve větší míře, než byl zapsán v katastru nemovitostí na základě kupní smlouvy ze dne 30.6.2008. Významná v tomto ohledu není ani skutečnost, že ostatní spoluvlastníci tolerovali či výslovně souhlasili s tím, aby právní předchůdce žalobce či žalobce osobně užíval větší část nemovitostí, než žalobci (právnímu předchůdci) podle velikosti spoluvlastnického podílu náleželo.

Od těchto shora uvedených skutečností se pak odvíjí i posouzení Dohody jako darovací smlouvy v rozsahu přesahujícím původní velikost spoluvlastnického podílu žalobce na nemovitostech. Darovací smlouvou podle § 628 a násl. OZ dárce bezplatně poskytuje nebo se zavazuje poskytnout obdarovanému určitý majetkový prospěch, aniž by k tomu byl povinen, a obdarovaný takový dar nebo slib přijímá. Podstatou darování je převod vlastnického (popřípadě jiného) práva. Vedle účinků obligačních má smlouva i účinky věcněprávní; smlouva je právním důvodem (titulem) k nabytí vlastnického (popřípadě jiného) práva.

Z Dohody je patrné, že předmětem této smlouvy je mimo jiné převod vlastnictví jednotky č. 1111/5 v domě č.p. 1111 a ideálního podílu na společných částech domu ve výši 15178/42590 [čl. VI. bod 1 e) Dohody]. Úplatnost Dohody nebyla žalobcem prokázána, a contratio platí, že Dohoda byla uzavřena bezúplatně. Dobrovolnost této Dohody nebyla nikým zpochybněna. Dohoda tedy splňuje podmínky darovací smlouvy zakotvené v ustanovení § 628 OZ. Cena bytové jednotky a podílu na společných částech domu byla správcem daně stanovena přepočtem znaleckého posudku Ing. P. B. ze dne 2.9.2008, č. 2039-183/2008, na 563 410,- Kč. Žalobce tedy nabytí bezúplatně více, než činil jeho spoluvlastnický podíl před uzavřením Dohody, neboť rozdíl mezi hodnotu předchozího spoluvlastnického podílu a podílu na nemovitostech po uzavření Dohody činil 370 534,-Kč. Tato hodnota pak byla správně vzata jako základ daně darovací podle § 6 odst. 5 zákona o trojdani. Soud tedy konstatuje, že správce daně i původní žalovaný postupovali v souladu s § 6 odst. 5 zákona o trojdani při vyměření daně darovací žalobci.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 28.2.2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová